

***Verslag van het Rekenhof over de ontwerpen van
aanpassing van de begrotingen voor het jaar
2009 en over de ontwerp-begrotingen voor het jaar
2010 van de Gemeenschappelijke
Gemeenschapscommissie***

*Goedgekeurd door de algemene vergadering
van het Rekenhof van 24 november 2009*

INHOUD

INLEIDING

ONTWERP VAN AANPASSING 2009

1.	HET BEGROTINGSSALDO	5
2.	HET ONTWERP VAN AANPASSING VAN DE MIDDELENBEGROTING.....	6
3.	ONTWERP AANPASSING ALGEMENE UITGAVENBEGROTING.....	8
3.1.	DE VASTLEGGINGSKREDIETEN	8
3.2.	DE VEREFFENINGSKREDIETEN	9
3.3.	BESCHIKKEND GEDEELTE VAN HET ONTWERP VAN ORDONNANTIE	10
4.	HET ENCOURS VAN DE VASTLEGGINGEN.....	10
5.	NALEVING OPGELEGDE BEGROTINGSDOELSTELLING.....	11
5.1.	VASTLEGGING VAN DE NORM	11
5.2.	BEREKENING VAN HET VORDERINGENSALDO	11

INITIELE BEGROTING 2010

1.	BEGROTINGSSALDO.....	14
2.	HET ONTWERP VAN MIDDELENBEGROTING.....	15
3.	HET ONTWERP VAN ALGEMENE UITGAVENBEGROTING	16
3.1.	DE VASTLEGGINGSKREDIETEN	16
3.2.	DE VEREFFENINGSKREDIETEN	17
3.3.	HET BESCHIKKEND GEDEELTE VAN HET ONTWERP VAN ORDONNANTIE	19
4.	HET ENCOURS VAN DE VASTLEGGINGEN.....	19
5.	INACHTNEMING VAN DE BEGROTINGSDOELSTELLING.....	20
5.1.	VASTLEGGING VAN DE NORM	20
5.2.	BEREKENING VAN HET VORDERINGENSALDO	20

INLEIDING

In het raam van zijn informatieopdracht inzake begrotingsaangelegenheden en ter uitvoering van de bepalingen van artikel 29 van de organieke ordonnantie van 21 november 2006¹, zendt het Rekenhof de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie zijn opmerkingen en commentaar in verband met de ontwerpen van aanpassing van de begrotingen van het jaar 2009 en in verband met de ontwerpbegrotingen voor het jaar 2010.

Het Rekenhof onderstreept dat, hoewel de ontwerpen geen afwijkingen voorzien op de organieke ordonnantie, de bepalingen van hoofdstuk III – *Voorlegging en stemming van de begroting*, niet werden gerespecteerd. Het gaat onder meer om het ontbreken van de documenten voorzien in het artikel 10, eerste lid, 4° en 5°, artikel 20 en artikel 21.

Het Rekenhof wijst er tot slot op dat de uiterste datum voor het indienen van het ontwerp van begrotingsordonnantie bij het parlement (met name 31 oktober van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar) niet werd gerespecteerd.

¹ Organieke ordonnantie van 21 november 2006 houdende de bepalingen die van toepassing zijn op de begroting, de boekhouding en de controle.

Ontwerpen van aanpassing van de
begrotingen voor het jaar 2009

1. HET BEGROTINGSSALDO

De ontwerpen van aanpassing van de middelenbegroting en van de algemene uitgavenbegroting voor het jaar 2009 leiden tot het volgende begrotingssaldo²:

2009	Initiële begroting	Aanpassing	Ontwerp van aangepaste begroting
Ontvangsten [a]	85.411.000.00	-782.000.00	84.629.000.00
Vastleggingskredieten [b]	91.026.000.00	2.443.000.00	93.469.000.00
Vereffeningskredieten [c]	86.141.000.00	-384.000.00	85.757.000.00
Begrotingssaldo [d] = [a] - [c]	-730.000.00	-398.000.00	-1.128.000.00

In vergelijking met de initiële begroting dalen zowel de ontvangstenramingen (-0,9 %) als de vereffeningskredieten (-0,4 %). De vastleggingskredieten vertonen daarentegen een stijging (+ 2,7 %).

Daaruit volgt dat het begrotingstekort *ex ante* toeneemt van -0,7 miljoen euro tot -1,1 miljoen euro.

² Alle cijfers in de tabellen in dit verslag zijn in euro, tenzij anders aangegeven.

2. HET ONTWERP VAN AANPASSING VAN DE MIDDELENBEGROTING

Omschrijving artikel	Realisaties 2008	Initiële begroting 2009	Ontwerp aanpassing 2009	Vershil t.o.v. initiële begroting 2009	Vershil t.o.v. initiële begroting 2009 in %
	(1)	(2)	(3)	(3) - (2)	
29.01 Creditinteresten en meerwaarden ontvangen gedurende het lopende jaar die voortvloeien uit de kassaldi en beleggingen	1.892.017	1.750.000	2.000.000	250.000	14,3%
38.02 Terugbetalingen door het C.M.D.C.	1.673	2.000	2.000	0	0,0%
46.01 Dotatie van de centrale overheid bedoeld bij artikel 65 van de bijzondere wet van 16 januari 1989	34.411.016	36.485.000	35.749.000	-736.000	-2,0%
46.02 Dotatie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Bijzonder Fonds voor Maatschappelijk Welzijn)	17.800.790	18.336.000	18.335.000	-1.000	0,0%
46.03 Dotatie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor de lasten voortkomend uit de splitsing van de provincie Brabant	21.866.000	21.517.000	21.652.000	135.000	0,6%
46.04 Dotatie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ingevolge het akkoord met de non-profit sector voor de periode 2001-2005	6.087.000	6.436.000	6.436.000	0	0,0%
06.02 Diverse opbrengsten	161.181	185.000	455.000	270.000	145,9%
76.30 Verkoop van bestaande gebouwen	0	700.000	0	-700.000	-100,0%
Totaal	82.219.678	85.411.000	84.629.000	-782.000	-0,9%

Zoals blijkt uit bovenstaande tabel wijzigt het ontwerp de raming van zes ontvangstenartikelen, wat resulteert in een globale daling met 0,9 %.

Deze daling is onder meer het gevolg van de beslissing om af te zien van de verkoop van het gebouw aan de Handelskaai, waarvan de opbrengst was geraamd op 700.000 euro.

Het ontwerp verlaagt daarnaast ook de raming van de federale dotatie tot 35.749.000 euro. Het Rekenhof merkt op dat het bedrag dat de aangepaste federale uitgavenbegroting voor deze dotatie voorziet nog iets lager ligt, namelijk 35.645.000 euro (d.i. een verschil van 104.000 euro)³.

Naast voormelde dalingen, voorziet het ontwerp in een stijging van de dotatie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor de lasten voortkomend uit de splitsing van de provincie Brabant. Door het inschrijven van een bijkomend bedrag van 135.000 euro wordt deze dotatie in overeenstemming gebracht met het bedrag dat hiervoor is voorzien in het gewestelijk ontwerp van aanpassingsblad 2009.

De raming van de 'diverse opbrengsten' wordt opgetrokken tot 455.000 euro (+145%). Volgens gegevens verstrekt door de administratie werd op dit ogenblik al iets meer ontvangen (461.490 euro). De stijging van deze ontvangsten is vooral een gevolg van de terugstorting van 334.855 euro investeringssubsidies⁴.

Hoewel eind oktober op het artikel 29.01 - *Creditinteressen en meerwaarden ontvangen gedurende het lopende jaar die voortvloeien uit de kassaldi en beleggingen* slechts 376.263 euro ontvangsten werden geboekt, verhoogt het ontwerp de ramingen hiervoor tot 2,0 miljoen euro (+ 250.000 euro). Uit documenten die het Rekenhof bij de administratie heeft opgevraagd blijkt dat de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie in december inderdaad nog 1,6 miljoen euro interesten op lineaire obligaties zal ontvangen.

Deze lineaire obligaties werden in oktober jl. aangekocht voor een nominaal bedrag van 20 miljoen euro en brengen in 2009, 2010, 2011 en 2012 telkens 1,6 miljoen interesten op. Het Rekenhof merkt echter dat voor de aankoop van de obligaties in totaal 24,9 miljoen euro werd betaald (3,7 miljoen euro uitgifte boven pari en 1,2 miljoen euro vervallen interesten omdat meer dan negen maand na uitgifte werd ingetekend). Het Rekenhof merkt op dat het ontwerp van aanpassingsblad van de uitgavenbegroting geen enkele basisallocatie voorziet waarop deze 4,9 miljoen euro uitgaven kan worden aangerekend.

³ De federale dotatie wordt jaarlijks aangepast aan het indexcijfer. Door de actualisering van deze parameter (verlaging van 2,70% naar 1,00%) in de economische begroting van het Federaal Planbureau van 31 januari 2009 werd het initieel geraamde bedrag van de dotatie verminderd. In de laatste economische begroting, die van 11 september 2009, wordt voor 2009 voorlopig uitgegaan van een inflatie van 0,00%.

⁴ Het gaat om de subsidies die het Verenigd College had toegekend aan de vzw PVT Wiener voor aanpassingswerken die het opstarten van een Psychiatrisch Verzorgingstehuis (PVT) mogelijk moesten maken. Hoewel de werken werden uitgevoerd, werd het PVT uiteindelijk niet opgestart. Het Verenigd College besliste daarom de subsidies terug te vorderen.

3. ONTWERP AANPASSING ALGEMENE UITGAVENBEGROTING

3.1. DE VASTLEGGINGSKREDIETEN

Het voorliggend ontwerp van aanpassing trekt de vastleggingskredieten op met 2,4 miljoen euro. De belangrijkste verhogingen (voor meer dan 400.000 euro) worden hierna opgesomd.

Algemene uitgaven van de Administratie (afdeling 01) Programma 00 – Bestaansmiddelen : + 920.000 euro

Die verhoging is voornamelijk het gevolg van de stijging in BA 01.0.1.11.03 – *Bezoldigingen van het in dienstactiviteit en in disponibiliteit zijnde statutair en contractueel personeel* (+ 1.260.000 euro ten opzichte van de initiële begroting). Volgens de begrotingsfiches is die verhoging toe te schrijven aan een voorafbetaling van 1.674.000 euro voor uitgaven die eigenlijk pas in 2010 aan de FOD Financiën (Centrale Dienst der Vaste Uitgaven) zouden moeten worden betaald. Die verrichting miskent het algemene beginsel van de begrotingsannualiteit.

Ook de verhoging met 360.000 euro van het krediet ingeschreven onder BA 01.0.1.12.02⁵ kan worden aangestipt. Die verhoging moet toelaten de werkzaamheden te financieren voor de beveiliging van het gebouw aan de Handelskaai.

De verhogingen worden tot slot deels gecompenseerd door de vermindering met 700.000 euro van het krediet bestemd voor de verwerving van gebouwen (BA 01.0.1.71.30). Dit krediet vermindert omdat de aankoop werd uitgesteld van een gebouw voor de huisvesting van de vzw's die momenteel aan de Handelskaai en de Louizalaan gevestigd zijn. Dat gebouw zou ook onderdak verschaffen aan nieuwe vzw's zoals het Steunpunt Thuislozenzorg. Aangezien die aankoop niet doorgaat in 2009, plaatst het Rekenhof vraagtekens bij het behoud van een daartoe bestemd krediet van 2.500.000 euro.

Bijstand aan personen (afdeling 03)

- Programma 04 – *Thuislozenzorg*: + 588.000 euro waarvan 485.000 euro voor de toelagen aan privéverenigingen die een nachtasiel en een dringende opvang aanbieden (BA 03.4.1.33.01). Die laatste stijging (+ 18,6 %) vloeit voort uit het feit

⁵ BA 01.01.12.02 – *Huur van onroerende goederen van verschillende diensten van het departement, met inbegrip van de aan de Regie der Gebouwen verschuldigde huurgelden, retributies en vergoedingen. Belastingen op gebouwen van het Rijk of door hem gehuurd, met inbegrip van de terugbetalingen aan de Regie der gebouwen.*
Buitengewone uitgaven voor diensten en aankopen van niet-duurzame goederen (werken en leveringen voor inrichting van nieuwe lokalen, verhuizingskosten en gelijkaardige uitgaven).

dat de afrekeningen van de toelagen 2008 van de nooddiensten ten laste worden genomen (in het bijzonder voor het project Winterhulp 2008-2009).

- Programma 05 – *Beleid ten voordele van de gehandicapte personen*: + 497.000 euro. De vastleggingskredieten bestemd voor de financiering van de toelagen aan de erkende instellingen (BA 03.5.1.33.01 voor de privésector en BA 03.5.1.43.01 voor de openbare sector) en aan diensten voor hulpverlening bij activiteiten in het dagelijks leven (BA 03.5.2.33.01) worden allemaal verhoogd wegens de omvang van de afrekeningen met betrekking tot het jaar 2008.

3.2. DE VEREFFENINGSKREDIETEN

Het Rekenhof herinnert eraan dat de vereffeningskredieten die de begroting 2009 voorziet, bestemd zijn voor de aanzuivering van de vastleggingen die zijn verricht tijdens dat jaar of in de loop van vorige dienstjaren.

De vereffeningskredieten zijn in het ontwerp van aanpassing verminderd met 384.000 euro. Die vermindering vloeit voort uit omvangrijke en tegengestelde bewegingen. De grootste schommelingen worden hierna voorgesteld.

Gezondheid (afdeling 02)

- Programma 05 – *Investerings*: -1.000.000 euro: de kredieten voor de enige basisallocatie van dit programma, BA 02.5.1.01.00 – *Kredieten voor de gezondheidsinstellingen in de sector van de persoonsgebonden materies* worden aldus teruggebracht tot 17,1 miljoen euro.

Bijstand aan personen (afdeling 03)

- Programma 02 – *Beleid ten voordele van de gezinnen en de bejaarden*: -637.000 euro door de vermindering met eenzelfde bedrag van de kredieten voor de toelagen voor de diensten voor gezins- en bejaardenhulp (BA 03.2.2.33.01 voor de privésector en BA 03.2.2.43.01 voor de openbare sector). Die vermindering stoelt op de afrekeningen van de subsidies 2008, waaruit blijkt dat de middelen waarover de diensten beschikken, niet volledig worden benut.
- Programma 05 – *Beleid ten voordele van de gehandicapte personen*: + 861.000 euro. Net als voor de vastleggingskredieten, worden de vereffeningskredieten bestemd voor de financiering van de toelagen aan de erkende instellingen (BA 03.5.1.33.01 voor de privésector en BA 03.5.1.43.01 voor de openbare sector) en aan diensten voor hulpverlening bij activiteiten in het dagelijks leven (BA 03.5.2.33.01) verhoogd wegens de omvang van de afrekeningen met betrekking tot het jaar 2008.

3.3. BESCHIKKEND GEDEELTE VAN HET ONTWERP VAN ORDONNANTIE

Artikel 4 van het beschikkend gedeelte bepaalt: « *De niet-gebruikte vastleggings- en vereffeningstekredieten van vorige jaren, opgenomen in de door het Verenigd College goedgekeurde bouwkalenders, mogen ten belope van maximum 6.000.000 euro worden heringeschreven*».

Een dergelijke machtiging tast de prerogatieven van de Verenigde Vergadering aan aangezien ze het Verenigd College, zonder het bij naam te noemen, toelaat het totaal van de vastleggings- en de vereffeningstekredieten met (maximaal) 6.000.000 euro op te trekken zonder de Verenigde Vergadering daarover te informeren. Het aanwenden van die machtiging zou overigens een negatieve impact kunnen hebben op het vorderingensaldo van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

Er valt niettemin op te merken dat de vereffeningstekredieten voor BA 03.7.1.51.01⁶, ondanks een verhoging met 500.000 euro, onvoldoende zouden kunnen zijn voor de vereffening van de vorderingsstaten van werken die nog dit jaar bij de administratie zullen worden ingediend. Het Verenigd College zou van die machtiging gebruik kunnen maken om de overdracht van de vereffening van bepaalde vorderingsstaten naar 2010 te vermijden.

4. HET ENCOURS VAN DE VASTLEGGINGEN

In de initiële begroting bedroeg het verschil tussen de vastleggingstekredieten en de vereffeningstekredieten 4,9 miljoen euro. Dit verschil loopt nu op tot 7,7 miljoen euro, wat zou moeten leiden tot een verhoging van het encours van de vastleggingen.

Net als de vorige jaren is er zowel een verhoging voor de sector gezondheidszorg (programma 05 van afdeling 02: + 2,9 miljoen euro) als voor de sector bijstand aan personen (programma 07 van afdeling 03: + 1,9 miljoen euro). Het zijn echter uitzonderlijk de algemene uitgaven van de administratie (programma 00 van afdeling 01: + 3,4 miljoen euro) die het meeste bijdragen tot de verhoging van het encours van de vastleggingen in 2009.

Indien de kredieten voor 2009 volledig zouden worden aangewend, zou het totale encours oplopen tot 74,1 miljoen euro. Dat bedrag is gebaseerd op de informatie die de administratie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie aan het

⁶ BA 03.7.1.51.01 – *Bouw van nachtsielen, onthaalhuizen, rusthuizen en medisch-pedagogische instellingen (privésector)*.

Rekenhof heeft bezorgd. Het Rekenhof heeft echter niet de zekerheid dat die administratie regelmatig de niet meer nuttige vastleggingen annuleert.

5. NALEVING VAN DE AAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE OPGELEGDE BEGROTINGSDOELSTELLING

5.1. VASTLEGGING VAN DE NORM

Het Overlegcomité heeft in zijn vergadering van 26 oktober 2005, onder verwijzing naar artikel 6 van de overeenkomst van 15 december 2000 tussen de Staat en de gedefedereerde entiteiten, aan de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie de verplichting opgelegd voor het jaar 2009 een begroting in evenwicht in te dienen.

De aan de gedefedereerde entiteiten toegewezen begrotingsdoelstellingen zijn echter de facto opgeschort overeenkomstig de recent gewijzigde bepalingen van het Stabiliteits- en groeipact dat van kracht is binnen de Europese Unie.

Het pact bepaalt weliswaar dat de lidstaten van de Europese Unie, en in het bijzonder de lidstaten die tot de eurozone behoren, een begrotingsdiscipline in acht moeten nemen die op twee criteria is gestoeld: een tekort van minder dan 3% van het BBP en een schuld die niet hoger is dan 60 % van het BBP. Als de lidstaten die verbintenissen niet nakomen, start de Europese Commissie een procedure bij buitensporige tekorten, die tot sancties kan leiden.

De lidstaten kunnen evenwel aan die procedure ontsnappen indien ze zich in een tijdelijke toestand van zware economische recessie bevinden.

5.2. BEREKENING VAN HET VORDERINGENSALDO

Aangezien de begroting van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie vrij is van aflossingslasten voor leningen en geen verrichtingen omvat die betrekking hebben op de toekenning van kredieten en op participaties, vergt de overgang van het begrotingssaldo naar het vorderingensaldo slechts een klein aantal correcties.

De initiële begroting 2009 vertoonde een tekort van 0,7 miljoen euro. De algemene toelichting bij die begroting vermeldde de beslissing van het Verenigd College om op het begrotingssaldo een correctie toe te passen van 0,7 miljoen euro gelet op de vermoedelijke onderbenutting van de kredieten ten belope van nagenoeg 0,8 % van de vereffeningskredieten. Door die correctie wordt het begrotingssaldo teruggebracht tot nul en is het voor de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie vereiste evenwicht hersteld.

Volgens de informatie die het Rekenhof heeft ingewonnen is die correctie niet geschrapt in het aanpassingsblad. Het Rekenhof is van oordeel dat het niet gerechtvaardigd is om in het kader van een aangepaste begroting hetzelfde bedrag aan onderbenutting van kredieten op te nemen als in de initiële begroting. De bedoeling van een aanpassingsblad bestaat er immers juist in de kredieten aan te passen aan de behoeften voor een begrotingsjaar die op dat ogenblik nauwkeuriger zijn gekend.

Rekening houdend met die elementen bedraagt het vorderingensaldo dat blijkt uit ontwerpen die het Verenigd College heeft voorgelegd -0,4 miljoen euro. Het Rekenhof onderstreept echter de noodzaak om kredieten te voorzien voor de uitgave van 4,9 miljoen euro met betrekking tot de aankoop van de lineaire obligaties⁷ aan te rekenen. Hierdoor zou het tekort ex ante oplopen tot -5,3 miljoen euro.

⁷ Zie punt 2 hiervoor.

Ontwerpen van initiële begroting
voor het jaar 2010

1. BEGROTINGSSALDO

De ontwerpen van middelenbegroting en van algemene uitgavenbegroting voor 2010 geven het volgende begrotingssaldo.

	Initiële begroting 2009	Ontwerp aanpassing 2009	Initiële begroting 2010
Ontvangsten [a]	85.411.000,00	84.629.000,00	85.427.000,00
Vastleggingskredieten [b]	91.026.000,00	93.469.000,00	91.603.000,00
Vereffeningskredieten [c]	86.141.000,00	85.757.000,00	86.677.000,00
Begrotingssaldo [d] = [a] - [c]	-730.000,00	-1.128.000,00	-1.250.000,00

In vergelijking met de initiële begroting en het ontwerp van aanpassingsblad 2009 zijn de ontvangstenramingen en de vereffeningskredieten opgetrokken.

De vastleggingskredieten zijn hoger in vergelijking met de initiële begroting 2009, maar liggen iets lager in vergelijking met het ontwerp van aanpassingsblad van diezelfde begroting.

De ontwerpbegroting 2010 vertoont bijgevolg een tekort van 1,2 miljoen euro. Dit is meer dan het tekort dat uit de ontwerpen van aangepaste begroting 2009 naar voren kwam (- 1,1 miljoen euro). Dat verschil vloeit voort uit het feit dat in 2010 de vereffeningskredieten sterker stijgen dan de ontvangsten.

2. HET ONTWERP VAN MIDDELENBEGROTING

Omschrijving artikel	Initiële begroting 2009	Ontwerp aanpassing 2009	Ontwerp initiële begroting 2010	Vershil t.o.v. ontwerp aanpassing 2009	Vershil t.o.v. ontwerp aanpassing 2009 in %
	(1)	(2)	(3)	(3) - (2)	
29.01 Creditinteressen en meerwaarden ontvangen gedurende het lopende jaar die voortvloeien uit de kassaldi en beleggingen	1.750.000	2.000.000	2.000.000	0	0,0%
38.02 Terugbetalingen door het C.M.D.C.	2.000	2.000	2.000	0	0,0%
46.01 Dotatie van de centrale overheid bedoeld bij artikel 65 van de bijzondere wet van 16 januari 1989	36.485.000	35.749.000	36.485.000	736.000	2,1%
46.02 Dotatie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Bijzonder Fonds voor Maatschappelijk Welzijn)	18.336.000	18.335.000	18.702.000	367.000	2,0%
46.03 Dotatie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor de lasten voortkomend uit de splitsing van de provincie Brabant	21.517.000	21.652.000	21.571.000	-81.000	-0,4%
46.04 Dotatie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ingevolge het akkoord met de non-profit sector voor de periode 2001-2005	6.436.000	6.436.000	6.517.000	81.000	1,3%
06.02 Diverse opbrengsten	185.000	455.000	150.000	-305.000	-67,0%
76.30 Verkoop van bestaande gebouwen	700.000	0	0	0	
Totaal	85.411.000	84.629.000	85.427.000	798.000	0,9%

In vergelijking met het ontwerp van aanpassing 2009 stijgen de ontvangstenramingen met 0,8 miljoen euro (+ 0,9 %) tot 85,4 miljoen euro. Deze stijging vloeit onder meer voort uit de verhoging van de federale dotatie en de dotatie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor het Bijzonder Fonds voor Maatschappelijk Welzijn (+ 367.000 euro)⁸. De daling van de raming voor de 'diverse

⁸ Het bedrag van deze dotatie komt overeen met 7 % van de gewestelijke algemene dotatie aan de gemeenten. Die wordt jaarlijks met 2% verhoogd.

ontvangsten' is uiteraard een gevolg van het feit dat in 2009 een uitzonderlijke ontvangst werd geboekt (cf eerste deel over het aanpassingsblad 2009).

Hoewel op federaal niveau slechts 35.182.000 euro is voorzien voor de dotatie aan de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie⁹, raamt voorliggend ontwerp de ontvangst hiervan op 36.485.000 euro (d.i. 1,3 miljoen meer dan de federale raming). De algemene toelichting vermeldt dat het ontwerp het initieel bedrag van 2009 behoudt en geen rekening houdt met de vermindering van de federale dotatie. Volgens de toelichting zou deze dotatie *“bij de aanpassing in 2010 op zijn werkelijk bedrag worden ingeschreven nadat contact zal zijn genomen met het federale niveau om dit in de gewenste richting aan te passen”*.

Het Rekenhof merkt op dat de bijzondere financieringswet de berekeningwijze van de dotatie heeft vastgelegd en dat de raming conform artikel 65 van die wet moet zijn.

3. HET ONTWERP VAN ALGEMENE UITGAVENBEGROTING

3.1. DE VASTLEGGINGSKREDIETEN

Het globale bedrag van de vastleggingskredieten in het begrotingsontwerp 2010 (91,6 miljoen euro), stijgt met 0,6 miljoen euro ten opzichte van de initiële begroting 2009 (+ 0,6 %), maar daalt met 1,9 miljoen euro (-2,0 %) ten opzichte van het ontwerp van aanpassingsblad 2009.

De grootste schommelingen in vergelijking met de initiële begroting 2009 zijn terug te vinden in de onderstaande programma's.

Algemene uitgaven van de administratie (afdeling 01)

- Programma 00 – *Bestaansmiddelen*: -1.761.000 euro waarvan 1.475.000 euro voor BA 01.0.1.11.03 als gevolg van de voorafbetaling (via een storting aan de FOD Financiën) van de personeelsuitgaven ten belope van 1.674.000 euro in 2009. Er is evenwel een verhoging van het krediet bestemd voor de financiering van de diverse belastingen en de onderhoudswerken met betrekking tot de gebouwen gelegen aan de Louizalaan en de Handelskaai (BA 01.0.1.12.02, hiervoor reeds vermeld). Daarnaast werd het krediet van 2.500.000 euro bestemd voor de verwerving van gebouwen (BA 01.0.1.71.30) opnieuw ingeschreven.

⁹ Zoals reeds vermeld wordt de federale dotatie jaarlijks aangepast aan het indexcijfer. In de economische begroting van 11 september 2009 wordt voor 2010 voorlopig uitgegaan van een inflatie van 1,50%.

Gezondheid (afdeling 02)

- Programma 01 – *Ondersteuning van het gezondheidsbeleid*: + 530.000 euro omwille van de in september 2010 geplande opening van het “Huis voor Respijtzorg van Brussel-Hoofdstad”. Het vastleggingskrediet¹⁰ van de toelage voor de werkingskosten van die vzw belooft 600.000 euro, overeenkomstig het aan het RIZIV overgemaakte financieel plan. Voor een volledig jaar zou de toelage 800.000 euro bedragen.

Bijstand aan personen (afdeling 03)

- Programma 01 – *Ondersteuning van het beleid inzake bijstand aan personen*: + 555.000 euro. Die verhoging is het gevolg van het feit dat alle kredieten in dat programma werden opgetrokken en van het feit dat een nieuwe basisallocatie werd gecreëerd (met een vastleggingskrediet van 242.000 euro) voor de toelagen aan projecten voor armoedebestrijding¹¹. Die nieuwe basisallocatie kadert in het Europees Jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting en ze geeft een concrete invulling aan het geïntegreerd beleidsplan inzake armoedebestrijding dat in het eerste semester van 2010 aan de vier Brusselse regeringen zal worden voorgelegd.
- Programma 04 – *Thuislozenzorg*: + 405.000 euro en Programma 05 - *Beleid ten voordele van de gehandicapte personen*: + 590.000 euro. Met uitzondering van de bedragen voor begeleid wonen in programma 05 zijn de in die programma's ingeschreven toelagen allemaal opgetrokken als gevolg van de verhoging van de uitgaven die in 2008 werd vastgesteld (cf. supra, deel ontwerp aanpassingsblad 2009).

3.2. DE VEREFFENINGSKREDIETEN

In 2010 stijgen de vereffeningkredieten met 0,5 miljoen euro (+ 0,6 %) ten opzichte van de initiële begroting 2009 en met 0,9 miljoen euro (+ 1,1 %) ten opzichte van het ontwerp van aanpassingsblad 2009. Net als bij de vastleggingskredieten vloeit die globale verhoging van de vereffeningkredieten ten opzichte van de initiële begroting 2009 voort uit omvangrijke en tegengestelde bewegingen.

¹⁰ BA 02.1.5.33.01 – *Toelagen aan de vzw “Huis voor Respijtzorg van Brussel-Hoofdstad”*.

¹¹ BA 03.1.7.33.01 – *Toelagen aan projecten voor armoedebestrijding*.

De aandacht wordt in het bijzonder gevestigd op de onderstaande schommelingen:

Algemene uitgaven van de administratie (afdeling 01)

- Programma 00 – *Bestaansmiddelen*: -2.045.000 euro waarvan 1.686.000 euro bij BA 01.0.1.11.03 als gevolg van de voorafbetaling van de personeelsuitgaven in 2009 (cf. supra). Op het niveau van het gebouwenbeheer is geen vereffeningskrediet voorzien bij het vastleggingskrediet van 2.500.000 euro bestemd voor de verwerving van gebouwen (BA 01.0.1.71.30). De initiële begroting 2009 voorzag hiervoor in een vereffeningskrediet van 700.000 euro. Een dergelijk verschil tussen de vastleggings- en de vereffeningskredieten voor dit soort uitgaven werpt vragen op.
Net als bij de vastleggingen is er echter een verhoging met 439.000 euro op het niveau van het krediet bestemd voor de financiering van de diverse heffingen en de onderhoudswerken met betrekking tot de gebouwen gelegen aan de Louizalaan en de Handelskaai (BA 01.0.1.12.02).

Gezondheid (afdeling 02)

- Programma 05 – *Investerings*: + 550.000 euro als gevolg van het optrekken van de kredieten voor de enige basisallocatie van dat programma (BA 02.5.1.01.00). Volgens de ramingen van de administratie zou het bedrag van 18.650.000 euro moeten volstaan om de vorderingsstaten te vereffenen die in 2010 zullen worden ontvangen.

Bijstand aan personen (afdeling 03)

- Programma 06 – *Openbare centra voor maatschappelijk welzijn*: + 426.000 euro. Die verhoging is vooral het gevolg van de aanpassing van het bedrag van het Bijzonder Fonds voor Maatschappelijk Welzijn (BA 03.6.1.43.01¹²) overeenkomstig artikel 5 van de ordonnantie van 10 maart 1994 tot vaststelling van de regels voor de verdeling van de "Algemene dotatie aan de gemeenten" van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (+ 499.000 euro). Ter herinnering: sinds 2005 is het percentage van de aan dat Fonds toegewezen dotatie vastgesteld op 7,0 %.
- Programma 07 – *Investerings*: + 845.000 euro omwille van de gezamenlijke verhoging van de vereffeningskredieten met betrekking tot de investeringen in de

¹² BA 03.6.1.43.01 – *Bijzonder Fonds voor Maatschappelijk Welzijn*.

privésector (BA 03.7.1.51.01¹³: + 454.000 euro) en in de openbare sector (BA 03.7.1.61.01¹⁴: + 391.000 euro) overeenkomstig het meerjarenplan voor investeringen in de sector van de gehandicapten, zoals dat door het Verenigd College werd goedgekeurd op 19 februari 2009.

3.3. HET BESCHIKKEND GEDEELTE VAN HET ONTWERP VAN ORDONNANTIE

Artikel 10 van het beschikkend gedeelte van de begrotingsordonnantie verleent het Verenigd College opnieuw een machtiging om kredieten in te schrijven zonder tussenkomst van de Verenigde Vergadering. Het gaat om dezelfde machtiging die ook werd voorzien in het ontwerp van aanpassing van de begroting 2009. Het Rekenhof verwijst dan ook naar zijn opmerking terzake in het eerste deel van dit verslag.

4. HET ENCOURS VAN DE VASTLEGGINGEN

Het verschil van 4,9 miljoen euro tussen de vastleggingskredieten en de vereffeningskredieten weerspiegelt de mogelijke stijging van het encours van de vastleggingen in de loop van het dienstjaar 2010.

Net als in het ontwerp van aanpassing 2009 betreft die mogelijke stijging van het encours voornamelijk het krediet dat bestemd is voor de verwerving van gebouwen (programma 00 van afdeling 01: + 2,5 miljoen euro), de investeringen inzake gezondheid (programma 05 van afdeling 02: + 1,4 miljoen euro) en de investeringen inzake bijstand aan personen (programma 07 van afdeling 03: + 0,8 miljoen euro).

In de veronderstelling dat de kredieten in 2009 en 2010 volledig worden benut, kan het totale encours van de vastleggingen oplopen tot 79,0 miljoen euro op 31 december 2010.

¹³ BA 03.7.1.51.01 - *Bouw van nachtsielen, onthaalhuizen, rusthuizen en medisch-pedagogische instellingen (privésector).*

¹⁴ BA 03.7.1.61.01 - *Bouw van flats voor bejaarden, nachtsielen, onthaalhuizen, rusthuizen en medisch-pedagogische instellingen (openbare sector)*

5. INACHTNEMING VAN DE BEGROTINGSDOELSTELLING TOEGEWENZEN AAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

5.1. VASTLEGGING VAN DE NORM

De afdeling « Financieringsbehoeften van de Overheid » van de Hoge Raad van Financiën heeft in september 2009 een advies uitgebracht met de titel « Begrotingstrajecten op korte en middellange termijn voor het aangepaste stabiliteitsprogramma 2009-2012 ». Dat advies werd in oktober 2009 aangevuld met een duiding van de implicaties van de aanbevelingen aan de gemeenschappen en de gewesten.

Het doel van die aanbevelingen is pistes uit te tekenen opdat België in 2015 een begrotingsevenwicht zou hervinden. Daartoe werden diverse scenario's bestudeerd.

De federale overheid heeft geopteerd voor een methode die een globaal evenwicht in 2010 zou moeten verzekeren, waarbij de begrotingsinspanning wordt verdeeld over entiteit I (de Staat) en entiteit II (de gewesten, gemeenschappen en lokale besturen) op basis van een verdeelsleutel 65 % / 35 %. Dat scenario impliceert voor entiteit II een hersteld begrotingsevenwicht vanaf 2013.

Dat voorstel werd op 15 september 2009 onderzocht door de interministeriële conferentie voor Begroting en Financiën en had bekrachtigd moeten worden tijdens het Overlegcomité van 16 september 2009. Er is echter geen enkele formele beslissing genomen.

Er dient niettemin te worden aangestipt dat de Europese Commissie onlangs een procedure inzake buitensporig tekort tegen België heeft opgestart omdat ze van oordeel was dat het tekort dat in 2009 zou oplopen tot 5,9 % van het BBP, niet slechts tijdelijk is en in 2010 nog zou toenemen tot 6,1 %.

5.2. BEREKENING VAN HET VORDERINGENSALDO

De ontwerpen die het Verenigd College heeft voorgelegd sluiten af met een tekort van 1.250.000 euro. De algemene toelichting vermeldt de beslissing van het Verenigd College om op het begrotingssaldo van dienstjaar 2010 een positieve correctie toe te passen van 0,9 miljoen euro, wegens de vermoedelijke onderbenutting van de kredieten ten belope van nagenoeg 1,0 % van de vereffeningskredieten.

Dit is meer dan het bedrag dat de initiële begroting 2009 hiervoor had voorzien (0,7 miljoen euro). Het is echter verenigbaar met het bedrag van de niet-uitgevoerde begrotingsposten, dat het Rekenhof berekende in zijn voorafbeelding van

de resultaten van de uitvoering van de begroting van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie voor het jaar 2008 (2,6 miljoen euro).

Rekening houdend met die correctie, bedraagt het vorderingsaldo ex ante zoals dat blijkt uit de door het Verenigd College voorgelegde ontwerpen - 350.000 euro.

Zoals de algemene toelichting vermeldt, heeft het Verenigd College op 19 februari 2009 beslist dat de uitgaven met betrekking tot de uitvoering van het meerjarenplan voor investeringen in de sector van bijstand aan gehandicapte personen voor een bedrag van 350.000 euro zouden kunnen worden gedekt door de thesaurie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

Het Rekenhof is van oordeel dat een dergelijke beslissing alleen kan als ze wordt goedgekeurd door de Verenigde Vergadering, door het opnemen van een bepaling ad hoc in de mantel van de begrotingsordonnantie.

Het merkt tot slot op dat, aangezien de op artikel 46.01 ingeschreven ontvangsten van de federale dotatie¹⁵ 1,3 miljoen te hoog zijn geraamd, het vorderingensaldo ex ante oploopt tot -1.650.000 miljoen euro.

¹⁵ Zie punt 2.